

Kázeň z ev. Služieb Božích, Bratislava (Nový kostol), 30. 7. 2024, 18.00, utorok po 9. NE po Sv. Trojici, ES: 363, 531, 513, A 61, čít. texty: 2M 14, 13 - 14; Mich 7, 8

Žalm 27, 1a: „¹Hospodin je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť?“

Milí bratia a milé sestry!

V živote kresťana je vecou zásadného významu dôvera v Hospodina. „Bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu“ (Žid 11, 6). Opakom dôvery je nedôvera. Nedôvera sa rodí napr. zo sklamaní, zo zlých skúseností, alebo zo strachu. Keď nás niekto znova a znova sklame či oklame, nedôvera vyrastie raz-dva. Keď sa nás zmocňuje strach, možno z nepríjemného šéfa, alebo veľmi náročnej úlohy, pre dôveru to nie je dobrá živná pôda.

Autor 27. žalmu vyznáva: „**Hospodin je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť?**“ Nie je to klasická otázka, lebo pisateľ žalmu odpoveď pozná. **Slová: „Hospodin je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť?“, sú oveľa väčšmi chválospevom ako otázkou. Sú oslavou Boha za to, že sa nemusíme báť.**

U Dávida, od ktorého pochádza 27. žalm, **nešlo o falošné - prehnané sebavedomie, ani o podcenenie nebezpečenstva.** To nepripadalo do úvahy. Veď Dávid mal s nepriateľmi skúseností dosť a dosť. Slová: „Hospodin je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť?“ , nie sú okázalou

pózou hazardéra, ale prejavom skutočnej - úprimnej dôvery v Boha.

Veriť, neznamená zdvorilo uznať Božiu existenciu, ale celým bytím vyznávať: Boh je svetlom môjho života a mojou záchranou. Preto sa nemusím báť, poddať strachu, ktorý nás zväzuje ako temný tieň a chce nás ochromiť.

Poznáme strach z odmietnutia, neporozumenia, neistoty, choroby, zo smrti a pod. Každopádne temnotu strachu môže premôcť iba oslobodzujúce svetlo Boha, ktorý nám prináša spásu. **Báť sa nemusíme nie pre našu hrdinskosť, ale pre Hospodina. - Pre Jeho zachraňujúce konanie nemusíme žiť v strachu.**

Naše slovo „bázeň“, „báť sa“, pôvodne súviselo s výrazom „behať“ - s utekaním pred niečím, z čoho mal človek strach, pred čím utekal, aby sa skryl - zachránil.

Autorovi 27. žalmu nejde o to, že namiesto strachu z ľudí, náročných úloh či ťažkých okolností, nám strach a hrôzu naženie z Hospodina. **Báť sa Pána Boha treba. Nie však v zmysle panického strachu,** ale tak, ako to vysvetľuje Luther vo výklade 10 Božích prikázaní. Reformátor píše: „Máme sa Pána Boha nadovšetko báť, Jeho milovať a len Jemu dôverovať.“ Bázeň pred Pánom Bohom teda nemá nič spoločného so strachom, ani s panickou hrôzou. Naopak.

Bázeň pred Pánom Bohom súvisí s láskou k Nemu.

S tým, že sa Ho bojíme zarmútiť. Bojíme sa sklamať Toho, ktorý nás má rád až natoľko, že sa za nás obetoval. **Báť sa Pána Boha znamená báť sa Ho zarmútiť. Ctiť Ho nielen navonok, ale nemenej v skrytosti srdca.** Teda báť sa sklamať Boha aj vtedy, keď sa na nás nik z ľudí nedíva. Báť sa Ho zarmútiť v práci, v rodine, pri oddychu, v šťastí, aj uprostred kríža; v okolnostiach, do ktorých nás Boh postavil.

Bázeň pred Pánom Bohom súvisí s dôverou v Neho.

O význame dôvery píše Martin Luther vo Veľkom katechizme vo vysvetlení 1. prikázania: „**Boh je Ten, od ktorého si sľubuješ všetko dobré a ku ktorému sa utiekaš v každej potrebe.** ... Sama **dôvera** a viera robí aj Boha, aj modlu. ... **K čomu teda ľneš srdcom a dôverou, to je bezpochyby tvoj Boh.**“

Ide teda o dôveru srdca, ktorá sa neuchyluje od jediného pravého Boha, ale len Jeho sa pridrža. Luther pokračuje: „**Hľad', aby si Mňa jediného mal za svojho Boha a nehľadal iného; to jest: čokoľvek ti chybuje, očakávaj odo mňa a u mňa hľadaj, a kdekoľvek by ťa stihlo nešťastie a bol by si v núdzi, aby si sa ku mne utiekal a na mňa spoliehal. Ja, ja**

chcem ti dať dostatok a ti pomáhať v akomkoľvek nebezpečenstve. Len sa vo svojom srdci na nikoho iného nespoliehaj, ani v nikom nespočín.“

Mnohí sa spoliehajú na všeličo a všeličomu dôverujú: peniazom, učenosti, moci, priazni (konexiám) cti, veštcom, vlastnej nábožnosti či zásluhám... - len nie pravému Bohu. Od Neho nič dobré nečakajú, ani u Neho nič nehľadajú.

Dôverovať Bohu neznamená dotknúť sa Ho prstami, ale **uchopiť Ho srdcom a srdcom k Nemu priľnúť, úplne sa na Neho spoľahnúť, nedať sa ničomu od Neho odtrhnúť,** ale len na ňom zakladať všetko, čo máme.

Nemci označujú Boha, výstižnejšie a priliehavejšie ako v ktorejkoľvek inej reči - slovom **Gott (odvodeným od slova „gut“ - „dobrý“).** Je za tým poznanie, že **Pán Boh je večným prameňom, z ktorého vyviera všetko dobro.**

Autor 27. žalmu o tomto dobre - o Bohu - hovorí obrazne ako o svetle. „*Hospodin je mojím svetlom*“. Je to **Ten istý Boh, ktorý stvoril svetlo** (1M 1, 3), Ten istý Pán, ktorý o sebe vraví: „*Ja som svetlo sveta*“ (J 8, 12).

Ako rastlinka zahynie bez svetla, tak my hynieme bez Boha. Jedine Boh nám umožňuje život. „*Ním žijeme, hýbeme sa a trváme*“ (Sk 17, 28). **On nás zachraňuje.** To poznal Boží ľud

Izrael pri prechode cez Červené more. Keď opustil temnotu egyptského otroctva, **Boh sa mu dal poznať ako ohnivý (svetelný) stĺp** (2M 13, 21n). **Prvé, čo uvidel Saul pri svojom obrátení, bolo svetlo, ktoré ho ožiarilo** (Sk 9, 3). **Svetlo ožiarilo aj miestnosť, v ktorej bol väznený Peter** (Sk 12, 7) pri jeho vyslobodení zo žalára. **Svetlo evanjelia** zažiarilo aj v temnote našich srdc (2K 4, 6). V 1Tes 5, 5 sme označení ako **„synovia svetla a synovia dňa. Nepatríme noci ani tme.“**

Boh nestrpí opovážlivosť, ani spoliehanie sa človeka na čokoľvek iné. Žiada od nás úprimnú dôveru. Kde srdce dobre vychádza s Bohom, tam aj všetko ostatné bude smerovať k dobrému. Vieme – túžime Pánu Bohu nadovšetko dôverovať? Vyznať: „Môj Boh“!? **Svetlo, ktoré prišlo na svet v Ježišovi, nám nedovolí zablúdiť. Ak aj padneme, v Božom svetle máme oporu.** Smieme povstať. **Pánova sila je posledným tajomstvom nášho života.** Ako píše Micheáš (7, 8): „Ak som padol, povstanem, ak sedím v tme, Hospodin mi je svetlom.“

Pán Ježiš sa na Božom súde zastane všetkých, ktorí sa síce vo všeličom aj prehrešili, no nepohrdli Božou milosťou. Zastane sa tých, ktorí nielen zdvorilo uznali Božiu existenciu, ale vo svojom živote **poslušne dôverovali Božiemu**

Synovi Ježišovi Kristovi, vyznávajúc celou svojou existenciou: „Hospodin je mojím svetlom a spásou.“ Amen.

S použitím viacerých prameňov: Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár